

TELEGRAFUL ROMÂN.

Aparu Marția, Jui și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Centenariul al optsprezecelea.

Sibiu, 17 August n.

Un călduros articol de fond publică ziarul „Cronica” din București în chestia sărbătoririi în mod cuvenit a împlinirii centenariului al optsprezecelea de la aducerea coloniilor romane prin divul împărat Traian în Dacia eucerită de oștile sale, și prin urmare de la zămislirea nației românești, care trecută prin mii de primejdii, s'a putut conserva optsprezece veacuri de-a rândul, asigurându-și bine viitorul pe acestea plaiuri frumoase.

Ideia nu e nouă, pentru-că ea a fost sulevată și la noi, și preocupă cercurile conducătoare ale „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, singura noastră instituție chemată să stabilească modalitățile și programul după care am pute să sărbătorim și noi acest eveniment însemnat.

Fraște, frații din regat au teren mai larg pentru aranjarea festivităților ce se vor afla necesare din privilegiul împlinirii centenariului al optsprezecelea de la așezarea strămoșilor nostri pe aceste plaiuri, și e bine că chestia e pusă din vreme în discuție publică, pentru-că numai așa se poate deștepta interesul general, se pot trezi conștiințele naționale, pentru-ca atunci, când va sosi ziua pe care istoricii și învățații au să o stabilească, un neam în trig se pōtă îmbrăca haină de sărbătoare, — sărbătōrea românismului.

Frații din regat au presă liberă, au guvern propriu, au „Academia Română”, — tot atâția factori însemnați în viața publică a unui popor, cari si-gur își vor da silințe să pregătescă terenul pentru această mare sărbătōre națională astfel, ca ea să fie vrednică de memoria strămoșilor nostri, ear' nouă mângăere și totodată fală să ne aducă.

Va fi ziua acestei mari sărbători naționale cel mai potrivit prilej pentru a ne afirma unitatea de neam, toți cei ce în urma voinei de sus aparținem la diferite stăpâniri pământesti, pentru-că toți de la o singură rădăcină ne tragem, adusă din Roma și așezată la pōlele Carpaților, pentru-ca din ea să crească falnicul stejar al ne mului românesc de astăzi.

Nu ne îndoiim deci, că pusă din vreme în discuție chestia sărbătoririi centenariului al optsprezecelea de la intrarea împăratului Traian în Dacia cu coloniile romane, — strămoșii nostri, — ea va da ca rezultat stabilirea unui program croit în stil mare, care executat bine la timpul seu, numai onōre are să ne facă. Frații din regat au dovedit-o și cu ocaziunea aranjării festivităților întru memoria voivodului Ștefan cel Mare și Sfânt, că știu să-și facă datorința, ca Români și ca patrioți, față cu figurile cele mari din trecutul neamului nostru.

S-au făcut-o față cu Ștefan cel Mare, și-o vor face și față cu divul Traian.

Un lucru însă ar trebui să nu îl perdă din vedere, și noi îi rugăm din vreme, să țină cont de el. Să se ferescă până și de umbra presupunerii, că sărbătorirea evenimentului din întrebare ar pute să aibă caracter duș-

mănos față de alte neamuri, și în special față de compatrioții nostri magiari, la adresa cărora găsim chiar și în articolul din „Cronica” mai multe expresiuni nepotrivite, cari după părerea noastră n'aveau nici un rost în patrioticul și românescul articol. Sărbătorile noastre naționale avem să le aranjăm pentru a noastră desfătare și mângăere, și n'avem să supărăm cu ele pe nimeni. Că suțem aici, și că sunt m de optsprezece veacuri aici, e meritul nostru, nu al altora. Ear' că suțem așa cum suțem, e păcatul earăși numai al nostru, nu al altora, pentru-că n'am fost în stare să ne ridicăm la stare mai bună. N'avem deci să învinovățim pe nimeni, și nu mai ales la zile de sărbătōre, când bucuriile trebuie să le împărțim cu totă lumea, chiar și cu aceia dintră vecinii nostri, cari ni-au făcut câte-odată și mici dar' trecătōre supărări. Credem că confrății de la „Cronica” ne înțeleg.

Bucuria Rusiei.

În mijlocul tristelor vești cari vin de pe câmpul de război la Petersburg, o veste îmbucurătōre s'a răspândit acum în tōte colțurile vastului imperiu rus: Țarevna a născut un băiat.

Nicolae II nu avuse până acum fericirea de a avé un fiu care să moștenescă corōna sa imperială, și această a fost în totdeuna cea mai mare durere a sa. Moștenirea tronului Rusiei până acum se socotia că va fi luată de unul dintră Marii-Duci, frați ai Țarului.

Acum doi ani, când s'a născut ultima fiică a Țarului (Țarul are patru fice) se spera mult că va fi un băiat, dar' speranțele au fost înșelate.

Pe lângă bucuria personală a Țarului, Rusia întrégă tresaltă de bucurie pentru nașterea unui Țarevici.

Ecoul celor 301 bubuituri de tun se va repercuta în tōte colțurile vastului imperiu și în tōtă Europa unde se găseșc refugiați ruși, pentru-că îmbunătășirea sortii multora atărnă de la venirea pe lume a acestui urmaș al Țarului Nicolae.

Bucuria Rusiei pentru nașterea țareviciului este mui mare deci chiar și de cât a fericitului părinte.

La nașterea unui fiu, după vechiul obicei, Țarul iartă pedepsa la mii și mii de condamnați, mai cu sēmă la condamnați politici. Temnițele se deschid, deportații se întorc la căminul lor, cei refugiați în alte țeri au voie să reîntre în patrie.

În această privință bucuria Țarului va fi împărțită și de Români, căci se știe că mare este numărul fraților basarabeni refugiați în țara românească, din cauza prigonirilor administrației rusești.

Acum, după ani de zile de exil, ei vor pute să trecă nesupărați Prutul, să și revadă vatra părintescă, și pe părinții, frații și rudele lor. Multe lacrimi va șterge v-nirea pe lume a țareviciului.

Pe lângă acestea, pe lângă cei închiși, deportați sau refugiați, e tot poporul Rusiei care se bucură, pentru că ei speră acum temeinic că Țarul se va milostivi să realizeze reformele

pe cari de atâta vreme Rusia le aștepta. Cine știe! Pe lângă lărgirea drepturilor străinilor, de care vorbesc ziarele rusești de câteva zile și de care adevăratul popor rus nu va avé mult să se bucure, pōte că Țarul va da și Constituția, pentru câștigarea căreia s'au făcut atât de multe jertfe. Dee' Dumnezeu acest gând bun.

Fragmente istorice.

Despre boerii din țera Făgărașului,

de
Non quis, sed quid.
(Urmare).

După ce Ana Bornemissa muri în anul 1688, curând îi urmă cu trecerea din lumea această și bărbatu-seu cel debil Mihail Apafi, care muri în Făgăraș la 13 April 1690.

După Apafi Mihail I urmă ca principe al Ardealului minoreanul seu fiu Mihail Apafi II, luat sub protecțiunea și curatela împăratului Leopold I.

Leopold I. după bătaia de la Viena 1683 curățind Ungaria de Turci, intră cu armata sa învingătōre și în Ardeal, unde asigură statuturilor constituționale de trei națiuni privilegiate, a Ungurilor, Secuilor și Sașilor, și de patru confesiuni recepte, r. catolică, reformată, luterană și unitară privilegiate prin diploma, așa numită Leopoldină din anul 1691, în care însă de Români nu era nici o amintire. Pentru administrarea Ardealului institui un guvern regiu, o Cancelarie aulică, o comandă militară, restitul episcopatul r. catolic, și puse în lucrare unirea Românilor cu biserica r. catolică, etc.

În contra tinărului Apafi II. se resculă pretendentul Emeric Toköly, care sprijinit de Turci întreprinse o invasiune în Ardeal prin pasul Branului, bătū oștea lui Haiszler la Zernești, se proclamă de Principe al Ardealului la Cristian lângă Sibiu, dar' fū din țera alungat în România prin armele imperiale conduse de marchionul de Baden, și muri esilat în Nicomedia 1705.

Apafi II. în urma păcii din Carlovicz din anul 1699 resignă pe lângă o pensiune de 12,000 fl. și muri la anul 1713, — ear' Ardealul mai trecând și peste revoltele Kurutziane ale lui Francisc Rákoczy (1705—1711) — deveni definitiv sub casa austriacă dimpreună cu districtul Făgărașului ca domeniu fiscal.

De la Mihail Apafi II. încă au rămas câteva diplome confirmatoriale în boeronatele următorilor: a lui Franc de F.-Comana dată din Făgăraș la 1 Februarie 1696, a lui Coste de A.-Comana din Făgăraș 2 April 1696, și în fine a lui Stanislav de Besimbak dată din Viena 9 Martie 1700, ear' de la Leopold I. mai multe diplome nobilitare, întră cari însemnăm pe a lui Bojer alias Halmágyi de A.-Comana, din Viena 5 Novembre 1701 cu armale: pe scut ceruleu o corōnă din care ese un leu pe jumătate cu spada în gură, pe a lui Bota din Perșani, din Viena 23 April 1703 cu armale: pe scut ceruleu

trei coline cu trei stupi, din cari es albine, etc.

După Leopold I. urmă Iosif I. (1705—1711) sub care încetă revolta lui Francisc Rákoczy și se încheiă pacea cu protestanții pe basa convențiunei de la Sătmár.

După Iosif I. veni la cârmă Carol VI. (1711—1740), de la care boerii făgărășeni au câștigat mai multe diplome de nobilitate, întră cari însemnăm aci: pe a lui Balya de Dragos cu datul din Viena 25 Februarie 1718 având armale: pe scut ceruleu un brachiu ținând lancea; pe a lui Popa de Voila, din Viena 14 Martie 1718, cu armale: pe scut ceruleu un brachiu ținând cartea în mână; pe a lui Stojka de A.-Venitze, din Laxenburg 15 Iunie 1718, cu armale: pe scut ceruleu un umăr ținând gladiul evaginat, etc. Sub Carol VI. se institui episcopatul unit din Făgăraș inzestrat cu moșiile Sâmbăta și Gherla, — denumit fiind de episcop Ioan Giurgiu Pataki, — sub care se luă pentru uniți mai multe biserici ortodoxe, și întră aceste și cea din Făgăraș zidită de principele Brancovean. La anul 1729 fu denumit episcop al Făgărașului Ioan Inocențiu Klein, care la anul 1738 schimbă domeniul Sâmbăta și Gherla cu domeniul Blajului, unde se mută cu reședința.

La anul 1722 se înarticulase sancțiunea pragmatică pentru succesiunea la tron și a liniei feminine, după care urmă Maria Theresia (1740—1780). Sub Maria Theresia se înființă la anul 1762 granița militară cu două regimente infanteriă, întră cari regimentul I cu stabul la Orlat, având două batalioane cu câte 6 companii, dintră cari cele prime șese se întindeau de la Orlat până la Hațeg, ear' celelalte șese spre țera Oltului până la Țințari, și a nune a 7-a comp. la Racovița, a 8-a la Viștea, a 9-a la Lissa, a 10-a la Mărgineni, a 11-a la Ohaba și a 12-a la Țințari, având stabul Batalionului II în Recea. Se înființase și un regiment român de dragoni din mărginași, care însă disolvându-se, dragonii grănițeri se încorporară parte la regimentul pedestrașilor grănițeri, parte la regimentul de husari grănițeri din S.-Giorgii-săceuști, din cari în districtul Făgărașului rămase numai aripa de husari români din Dejani, — până ce tōtă granița militară se desființă, — trecând la starea civilă în anul 1851.

Dominiul fiscal al Făgărașului, în cât nu se militarizase, la anul 1764 se inscrie națiunii sășești pe 99 de ani pentru suma de 200,000 fl. — care pe lângă reîntōrcerea acestei sume fū rescumpărat de fisc la anul 1863. — Sub Maria Theresia se regulară administrațiunea politică și judecătōrescă, contribuțiunile publice, și serviciile urbariale ale clăcașilor, cum și afacerile montanistice; — apoi ridică Ardealul la mare Principat.

Maria Theresia concedând neuniților din Ardeal să aibă Episcop ortodox, la anul 1762 denumi pe episcopul de la Buda Dionisie Novacovici, și la anul 1770 pe Sofronie

Chirilovici asemenea episcop la Buda, totodată și ca administratori ai diecezei ardelenne; — ear' pentru uniți la Blaj după resignarea lui Clain 1751, urmă Petru Paul Aron, apoi la anul 1765 Athanasie Rednic, și la anul 1772—1782 Grigorie Maior.

La 1762 se făcù conscripțiune oficială despre numărul uniților și neuniților, al cărei rezultat sumat a fost 2250 popi uniți cu 25,225 familii și 521 biserici unite, ear' la neuniți au fost 1365 popi, 128,658 familii cu 1366 biserici. — Din aceste toate cad pe districtul Făgărașului 107 popi uniți cu 472 familii și 23 biserici, apoi neuniți 146 popi cu 5339 familii și 40 biserici.

De la Maria Theresia, ca și de la următorii ei avem cu privire la țera Făgărașului mai multe mandate requisitoriale, transumpte și sentințe judiciale aduse în numele împăraților ca Regi ai Ungariei și Mare-Principi ai Ardealului.

La anul 1780—1790 împăratul Iosif II, luând cârma imperiului german, ca și a Regatului Ungar împreună cu Ardealul, domni și aci pe cale absolutistică. El suspinând constituțiunea Ardealului, și vechile comitate, împărți din nou țera, — fără privire la națiunile recepte — în 11 comitate, întră cari era și comitatul Făgărașului arondat din vechiul district, adaugându-i-se scaunele vecine ale Nocrichiului, Cincului și Cohalmului, — și vre-o câteva comune vecine din scaunul Sibiiului și din comitatul Albei-superioare.

(Va urma).

Lupte mari la Port-Arthur.

Săptămâna trecută a fost săptămână grea pentru garnisoana cetății Port-Arthur și pentru flota din port. Atât pe uscat, cât și de pe apă Japonzii au dat atacuri grozave. Marți noaptea spre Mercuri s'a întâmplat luptă mare pe uscat, în care Rușii au avut pierderi uriașe, ear' Mercuri dimineața, în timp ce lupta de pe uscat încă tot mai curgea cu mare înverșunare, flota rusă ajunsesse în linie de foc așa periculoasă, în cât — spre a nu fi nimicită în port — a erupț afară la largul mării, unde așezându-i calea flota japoneză s'a încins luptă navală care a durat de la 10 ore dimineața până la cinci ore după amiază. O parte a flotei, deteriorată rău, s'a rentors în port, ear' celelalte vase au buit printră cordonul flotei japoneze spre a fugi în sus, ca să se uniască cu flota de la Vladivostok. Flota japoneză li-a ajuns lângă insula Gugmi, unde s'a încins o nouă luptă, în care a căzut și amiralul Withöft, comandantul flotei rusești. Vasele rusești s'au împrăștiat și au fugit care cum a putut spre a și căuta adăpost în porturile neutrale. Vasul „Cesarevici”, cu

cadavrul amiralului Withöft, împreună cu alte două s'a refugiat în portul german Cintaiu, de unde însă după 24 ore au trebuit să plece mai departe, căci alt-cum aveau să fie desarmate. Ce s'a întâmplat cu celelalte, nu se știe. Despre o altă luptă navală raportază o telegramă din Tokio dto 15 August, conform căreia Japonzii au atacat flota rusă de la Vladivostok, făcând mari deteriorări în crucierelor „Gomoboi”, „Rossija” și „Rurik” dintră cari „Rurik” s'a cufundat. Ear' din Vei-hai-vei, tot cu datul de 15 August se telegrafază, că la Santung torpilor „Burny” a fost aprins și aruncat în aer.

Din toate acestea se poate deduce, că flota rusă de la Port-Arthur nu mai numără nimic, e nimicită, și că cetatea Port-Arthur nu mult timp va mai pute rezista atacurilor japoneze. Cea mai mare dovadă e despre această faptul că mareașalul Ojama, care conduce operațiunile de asediu, a somat pe generalul Stössel (apărătorul cetății) să dimită din cetate poporațiunea civilă, deosece în anumit termen se va da atacul general contra cetății. În legătură cu pregătirea Japonzilor pentru atac general e de sigur telegrama din Mucden dto 15 August, care spune că Japonzilor li-au sosit la Port-Arthur foarte considerabile întăriri.

În timp ce în jurul cetății Port-Arthur pe uscat și pe mare se întâmplă evenimente atât de mari, sensaționale chiar, sus la nord, pe câmpul de război din Mandjuria e liniște, dar liniștea premergătoare furtunei. Kuropatkin își concentrează mereu trupele la Liaojang, ear' trupele japoneze string tot mai mult cercul în care vreau să înconjure ăstăa inimică. Cum se raportază din Petersburg ziariului „Berliner Tagblatt”, ăstăa japoneză constă din 250,000 de oameni cu 600 tunuri și cam tot așa de tare e și ăstăa rusă. Va fi deci o luptă titanică la Liaojang.

Telegramă din Tokio cu datul 16 August raportază următoarele: Eri s'a început atacul general contra cetății de la Port-Arthur.

Din subprefectura Sibiiului.

— Nemulțămiri în comuna Boița. —

Boița, 12 August n.

Locuitorii comunei Boița, spre acoperirea speșelor procesuale împreunate cu recăștigarea munților sei, prin anii 1880—84 din voia lor liberă au acceptat solvirea așa numitelor „taxe de pășunat”.

Incassarea acestor taxe la început s'a făcut cu conștiențioșitatea necesară. De vre-o 13 ani încoco însă de atari contribuțiuni nu s'a îngrijit nimenea, ridicându-se în modul acesta restanțele sub acest titlu la sume considerabile, în unele cazuri chiar și peste 100 corone. Protopretorul cercual, fără să întrebe corpul reprezentativ comunal, a dispus încassarea acestor restanțe, fără amânare, pe calea executiunii.

Reprezentanța comunală, vădând că prin executarea în mod pripit a acestui ordin pre-

rial ușor se poate periclita starea materială a poporului, în sfera sa de activitate garantată prin dispozițiunile §. 21 al art. de lege XXII din 1886, ocupându-se în mai multe rânduri cu această chestiune a decis amânarea încassării acestor restanțe, deocamdată până la finea anului de față, indicând modul de procedere în privința acestă, ca astfel să se poată evita ori-ce neajunsuri cari ar pute amenința existența locuitorilor. — Urmarea a fost și este, că și fără ajutorul mandatului pretorial s'au încassat în anul acesta vre-o 3000 cor., un rezultat acesta nu numai destul de favorabil, dar uimitoriu chiar, mai ales dacă vom lua în considerare împrejurările nefavorabile în cari se află poporul nostru în aceste momente de grea încercare.

În loc însă, ca forurile administrative să iee cu plăcere la cunoștința rezultatul favorabil ajuns în urma măsurilor luate din partea corpului reprezentativ comunal tocmai într-o cauză în care autoritățile administrative în decursul timpului au dovedit prea puțin interes, protopretorul cercual, — fără să mai aștepte rezolvarea meritorică a concluziunilor comunale din partea jurisdicțiunei comitatense, ca for de a II a instanță, — spre marea noastră mirare a tuturor, a decis suspendarea primariului comunal și introducerea cercetării disciplinare contra dînsului, a vice-primariului comunal și a juratului încredințat cu afacerile polițienesti (notariul comunal nu e vinovat, el e numai salarizat!) sub cuvânt, că nu ar fi executat mandatul seu. Totodată apoi în contra concluziunii-protest al reprezentanței comunale, convocată spre îndeplinirea postului de collector de dare devenit vacant prin demisionare, — și fără să țină cont de dispozițiunile cuprinse în § 17 din statutul despre principiile normative de organizare pentru comunele mari și mici din comitatul Sibiiului, conform cărora în orice cazuri substituția primariului comunal o să vîrșește subjelele comunale, a denumit primariu pe un om al seu cu numele Ioan Cloaje.

Contra dispozițiunilor vătămătoare ale protopretorului cercual din punct de vedere al intereselor comunale, cu provocare la dispozițiile legale și regulamen are referitoare la autonomia comunală, așat corpul reprezentativ comunal, cât și poporul din Boița, a înaintat recurs, însă fără rezultatul dorit, căci cu toate măsurile luate în această privință, în comuna noastră începând cu ziua de 19 Iulie n. a. c. administrarea afacerilor comunale se săvîrșește pe socotela proprie a protopretorului cercual prin un primariu octroat.

Acastă stare de lucruri a adus apoi cu sine, că în 7 August n. a. c. reprezentanța noastră comunală (convocată deja și pe ziua de 2 August n. a. c.) avînd a pertracta obete referitoare la averea alodială (budgetul comunal pe anul 1905, etc.) a decis amânarea pertractării obiectelor puse la ordinea zilei, până-când în privința administrării afacerilor noastre comunale nu se vor respecta dispozițiunile art. de lege XXII din 1886.

Concluzul corpului nostru reprezentativ comunal adus cu unanimitate de voturi, s'a subternut jurisdicțiunei comitatense.

A fost impunătoare ținuta bărbătească a membrilor reprezentanței noastre comunale dovedită în această ocaziune în eluptarea drepturilor comunale.

Până chiar și primariul octroat, și notariul comunal, cari la început folosiau toate mijlocele în scopul de a pune pedeci realizării dorinței generale, în cele din urmă s'au identificat cu decisiul comunal.

Ce se va mai întâmpla nu știu, atîta însă știu că de câteva zile în continu se publică în comună, că zălogele (vite, bucate, etc.) locuitorilor cari sunt în restanță cu taxă de pășunat, se vor vinde.

Acastă totuși e prea mult! Treisprezece ani de zile protopretorul cercual și notariul comunal nu s'au îngrijit de încassarea regulată a taxelor de pășunat, și acum nu e destul cu disciplinarea funcționarilor comunali nesarisați și aplicarea unui primariu ilegal, ci în contrazicere cu concluziunile comunale — neresolvate încă din partea forului administrativ de a II a instanță, averea boienilor, chiar acum în timp de fîmetă să se vindă la dobă?!

Rugăm pe domnii membri români din congregația comitatensă a Sibiiului să se intereseze de soarta noastră.

Un membru din reprezentanța comunală.

Revista bisericească.

Intrebuințarea predicilor străine.

Intrebuințarea prediciilor străine poate fi folosită, poate în-ă să constituie și un mare abis. Acastă depinde de la împrejurări. Căderea operelor unor predicatori renumiți și recunoșcuți se recomandă, dacă ea se face cu scopul de a-i studia, nu de a-i plagia. La căderea acestora are să se îndrepte atențiunea asupra alegerii, desvolării și ordinariei ideilor, asupra planului și asupra stilului, asupra mijloacelor auxiliare întrebuințate de a espune adevărurile religioase clar, într-o formă plăcută și cu totă insistența. Acest studiu și această ostentă înmulțite avuția ideilor, abilitatea și varietatea în expunere, așa că predicatorul nu vine ușor în pericolul de a și termina materialul, ci poate privi același adevăr din diferite puncte de vedere, și îl poate espune în modul cel mai feliurit, așa că interesul ascultătorilor crește mereu. Ca abus are să se privească întrebuințarea predicilor străine, dacă ea are numai acel scop, ca să sprijinească lenea și comoditatea de a compune înșuși o predică. În acest caz predică și studiul numai macanic, nu vine deci de la inimă și nici nu pătrunde la inimă. Adesea nu i-se șede cuvîntătorului așa o predică, sau nu se potrivește pentru comuna în care are să se țină, deosece împrejurările sunt diferite. Adesea poate să-l aducă pe predicator în perplexitate, întemprându-se că doi predicatori se împodobesc cu aceleași pene străine și se presință înaintea poporului cu aceeași

FOIȘORĂ

Suferința.

De Carmen Sylva.

(Fine).

O lacrimă fierbinte a picurat încet pe fenicelul de la picidorele suferinței; acastă răspândi frumosul său parfum, și îi mulțămii pentru roua primită, — și plecă mai departe neliniștită copilă și ajunse la malul unui lac mare și lin. Aci nu se mișca nimic; numai amurgul serii peste apă, și acastă în umbră.

Dînsa privind în urma sa, suspină încet.

— „Odată numai am găsit liniște, în pădure. Odată mi-am uitat durerea, cu razele soarelui în inimă — dar' acestea au trecut!”

Pierdută în visuri privia copila în undele lacului, din care apărură prin o năgură plutind pe valuri „Zna lacului”.

Atunci vede Suferința o lumină roșatică cădînd printră valuri, mai mare și mai lucitoare de cât stelele, trecînd strălucind prin ceața nopții. Cum ridea cu ochii, observă că acea lumină transpiră dintr-o casă de pe marginea lacului, care era deja înfășurată în ie-

deră; numai din ferestrele lungărețe, cari stau deschise, veniau razele luminei.

— „Ciudat lucru” gîndește Suferința. „Aci încă nu am intrat, și totuși cineva e în neadormire”.

Tiptil se apropie de ferestă; aci era o femeie admirabil de frumoasă cu părul alb ca zăpada, cu o haină albă și lungă, cu o prea fină învelitoare pe cap. Dînsa scria în liniște într-o mare carte, cu mîna sigură, corect, și întră genunhi ținea strînsă o furcă cu calerul de fuier. O cută adîncă se vedea întră cele două sprîncene. Înă în jurul frumosului ei nas, buze, se întipărea jîngăsie și bunătate de femeie, și cea mai nobilă bunătate de inimă.

Suferința stătea nimită la această privire; de odată se ridică doi ochi frumoși ca azurul cerului, o privă cu liniște și o voce dulce, melodioasă îi zise:

— „Vino numai în lăuntru, fiica mea, de mult aștept după tine!”

Suprinsă intră Suferința; așa o voce ea nu mai auzise. De odată o îmbrățișează două mîni delicate, a fost luată în brațe și sărutată, și admirabila femeie îi zise:

— „Dragă Suferință! Tu trebuia să mă găsești! Eu nu am putut să te caut, pentru că eu nu vin nechemată. Eu sunt mama Răbdare și stau aici, privesc, ascult și pri-

veghez. Lacul îmi readuce vocea ațelora, cari mă chiamă. Adesea ori am umblat și eu pe urma ta, durere însă, nu totdeauna.”

Cuta de pe frunte-i deveni mai adîncă. Suferința își ascundea capul la pieptul mamei.

— „O, vino întotdeauna cu mine”, se rugă blînd Suferința.

— „Nu, copilă”, îi răspunse Răbdarea, „dacă mă vei chema, atunci voi merge, și dacă vei fi oboșită, atunci intră eară la mine. Eu trebuie să scriu „cartea vieții”; acastă mi dă mult de lucru!”

Sărmana mititică, Suferința, rămase o noapte întrăgă la mama înțeleaptă, și dimineața cu puteri nouă plecă mai departe.

Satul e în flăcă, totul era senin, era vremea secerișului. Suferința vădînd macul roșu și neghina albastră, se gîndia:

— „Sermanele de voi, acum înfloriți atât de vesele și luciri în fața soarelui, și cu toate acestea azi veți fi tăiate!”

În holda de grâu sta o fată frumoasă singurică și seceră, seceră, cu dibăcie și iuțelă, ca trei bărbați.

— „Bună dimineața, palidă copilă”, o chiamă glumind, „vino și-mi ajută!”

Și sărind ușurel și veselă, pletele-i aurii îi atîrnau și se învîrteau la fi-care mișcare a ei; ear' ochii ei albaștri luceau rad oși ca razele din soare.

— „Cine ești tu?” întrebă suprinsă, vădînd pe Suferința cu ochii întunecați.

— „Eu sunt Suferința și sunt menită să umblu dintr'un loc într'altul în veci. Și cine ești tu?”

— „Eu sunt Munca, nu vești tu? Nu vești ce sănătoasă sunt și ce brațe tari am?”

Și atunci a luat pe Suferința în brațe ca pe un copil, și ridea și cânta, alerga prin holde. Peste obrazul Suferinței s'a pus o rumenelă trandafirie și zise rîdînd:

— „Vino cu mine! Eu nu pot nici odată odihni și adesea-or sunt așa de oboșită.”

— „Acastă nu se poate, dragă soriloră! Căci eu trebuie să dorm pentru a fi ziua capabilă de lucru. Sunt încă în tot locul și trebuie să rid, însă privind în ochii tăi mi-se înă risul, durerea pătrunde într'însul; dacă însă mă vei chema, voi merge și apoi voi rămîne în urma ta.

A mers așa mai departe Suferința, de dimineața cu brumă și rouă, până 'n noapte, zi de zi cutreerînd lumea.

Răbdarea și Munca și-au ținut cuvîntul, și au fost sincere tovarășe ale Suferinței și adeseori se întruniau în casa Mamei Răbdare, pe malul lacului, și cetiau din cartea vieții, ori scriau într'ăsa.

temă, cu aceleași idei, ba chiar cu aceleași cuvinte. Ce și-ar cugeta poporul credincios în acest cas despre predicatori? Nu i-ar privi ca pe niște papagai, cari învață mecanic aceleași cuvinte? Adese și-a pierdut predicatorul autoritatea înaintea credincioșilor numai din cauza că aceștia au aflat predica într-o carte veche. Deci predicatorii să cetască și să studieze cu sîrguință cuvântările predicatorilor renumiți, dar' să nu le învețe mecanic de-a roșul, sau chiar să le cetască de pe hârtie. Poporul voeste să vadă înaintea sa un predicator convins al adevărului, nu un automat mecanic. Predicile cetite de pe hârtie n'au niciun folos. Predicatorul nu stă în acest cas în contact cu auditorii săi. Efectul obținut e zero sau identic cu zero. („Candela“.)

Facultatea teologică din Cernăuți a avut în anul academic expirat 1903/4 cel mai mare număr de studenți de la existența ei, și anume 71. Dintr'aceștia au fost 41 din Bucovina, 10 din Transilvania și Ungaria, și anume 8 din metropola Sibiului cu dieceza Aradului și a Caransebeșului și 2 din patriarhatul sârbesc din Carloviț, 1 din Dalmatia, 5 din Bosnia și Herțegovina, 7 din România, 3 din Bulgaria și 4 din Turcia. După naționalitate au fost: 48 Români, 8 Ruteni, 8 Sârbi, 7 Bulgari. În decursul anului au avut loc 9 rigoroase și 5 promovări, 2 rigoroase au fost prestate de absolvenți din Bucovina, ear' 7 de absolvenți din alte țări. Examenul eseu-geologic istoric l'au prestat 6 studenți ai anului al doilea, dintr'ei cari 2 cu esecul parțial, ear' examenul sistematic practic 6 absolvenți. Un candidat a fost reprobabil la examenul din urmă. După cursuri se repartizează studenții în următorul mod: I. 23 (15 din Bucovina); II. 20 (10 din Bucovina); III. 16 (13 din Bucovina); IV. 7 (3 din Bucovina). Cinci au fost absolvenți ai altor institute teologice și au ascultat prelegerile pentru-ca să fie admitși la rigoroase, fără ca să fie înscriși într'un an anumit. („Viitorul“)

NOUTĂȚI

Din cauza sfintei sărbători de Vineri, Schimbarea la față, și a celei regnicolare de Sâmbătă, ziua regelui Sfântul Ștefan, impusă prin lege, — numărul proximi apare luni.

Serviciu divin. Din incidentul aniversării zilei nașterii *Maiestății Sale Preagloriosului nostru monarch Francisc Iosif I.* mâine Joi, 5/18 August, se va celebra în biserica din suburbiul iosefin din loc sf. liturgie împreună cu doxologia prin înalt Preasfinția Sa Archiepiscopul și Metropolitul nostru *Ioan*, pentru îndelunga viață și deplină sănătate a *Maiestății Sale Monarchului*. Serviciul se va începe la orele 8 a. m.

Alegere de deputat. Comitetul central al comitatului *Arad* a pus termin pe 26 August r. pentru alegerea de deputat în cercul electoral *Pecica*, al c-ru deputat, *Vásárhelyi*, a decedat săptămâna trecută. Românii vor pune candidat național.

Mausoleu lui Mihail Viteazul. Din inițiativa dlui Gr. G. Tocilescu, profesor universitar în București, s'a luat hotărîrea de a se ridica un mausoleu la mănăstirea Dealului, lângă Tirgoviște (România), în care să se depună capul lui Mihail-Viteazul aflat la acea mănăstire. În acest scop s'au dat mai multe gerbări de către studenți, adunându-se o sumă aproape de cinci mii lei. Cu acești bani s'a comandat zilele acestea la Viena mausoleul, care va fi din granit cu încrustații și o placă de email cu portretul lui Mihail-Viteazul, și care va fi inaugurat în Octombrie. Mausoleul, lucrat în stil bizantin, va fi așezat în mijlocul bisericii.

Pictura catedralei. În ședința plenară de alaltăieri consistoriul a concredut dlui *Smigelszki* pictarea catedralei din Sibiu.

O imitație bună. În numărul de Duminică (1/14 August) „Biserica și Școala“ publică un circularul semnat de vicariul Mangra, prin care dispune pentru protopopiatele de sub jurisdicțiunea consistoriului gr.-or. din Oradea-mare ale diecesei Aradului ținerea de *conferințe pastorale*, în cari să se tracteze chestiunile și problemele cari ating cercul de activitate pastorală a preotului. Terminul pentru ținerea conferințelor în acest an e: 16 Septembrie st. v. pentru protopopiatul Orădiu-mari, 23 Septembrie pentru pp. Peșteașului, 28 Septembrie pentru pp. Tincei, 30 Septembrie pentru pp. Beliului, 4 Octobrie pentru pp. Beiușului, 7 Octobrie pentru pp. Vășcăului. În arhidieceză, cum se știe, ținerea de conferințe preoțești (ori pastorale, cum le numește circularul amintit mai sus) e introdusă de Esc. Sa dl. arhiepiscop și metropolit al nostru *Ioan* încă din primul an al ocupării scaunului arhiepiscopesc.

Nou stipendist. Stipendiul de 1000 corone pentru studiu special pedagogic a fost conferit în ședința de ieri a senatului bisericesc concurentului *Nicolae Regman*, absolvent al cursurilor teologice din Sibiu.

O bună hotărîre. În ședința de Vineri a comisiunii administrative a comitatului Hunedora avocatul *Ajtai Aladár* a făcut propunere, ca în vederea miseriei cauzată poporului prin seceta îndelungată, comisiunea prin o reprezentare la guvern să ceară suspendarea încasării dărilor pentru anul acesta. Față cu acesta *Réthy Lajos* a propus, ca numai suspendarea execuțiilor pentru restanțele de dare să se ceară. După discuție îndelungată s'a primit propunerea lui *Réthy*. — Bună e și aceasta, dar' pentru poporul agricultor era cu mult mai favorabil să se fi primit propunerea lui *Ajtai*.

Pretură nouă în Treiscaune. Ministrul de interne a învuițat a se înființa pentru comunele *Buzaie* (Ietorsura-Buzău, Sita-Buzău, Vama-Buzău, etc.) din comitatul Treiscaune pretură cu sediul în Buzău-unguresc (Magyar-Bodza).

„Strada Livezeni 33 bis“. Din considerații de bunăcuvință am fost siliți să ometem partea cea mai esențială a forței „De pe bărganul culturai noastre naționale“ din numărul de Sâmbătă. Partea omisă cuprindea conținutul piesei, care e așa de modern, sau cu alte cuvinte așa de scandalos, în cât pentru ori-ce ziarist cinstit ar fi fost o rușine să tipărească în colonele sale acel *product literar*. Acesta a fost motivul, care ne-a îndemnat să nu publicăm observațiile cuprinse în partea cea omisă, dar' credem, că prin această notă se va com. leta icona ce voia să o dea — a.

Post de medic. Fôia oficială a comitatului Turda-Arieș publică concurs la postul de medic cercual în *Ofenbaia*. Termin 30 August st. n. Cererile concursuale sunt a se trimite protopretorului în Trăscău (Torockó).

Treicolorul magiar în Marienbad. Cetim în gazetele magiare, că din prilejul petrecerii la Marienbad a regelui *Edward VII* al Angliei câțiva oșpeți magiari au rugat pe primarul, ca să le permită să arbozeze pe balcoanele cuartrelor lor treicolorul magiar, dar' primarul nu l'a dat voie. La acesta au rugat pe ministrul *Heronymi* să le esupereze concesiuinea, ear' acesta „a resolutat afecerea spre mulțam generală“. Cum s'ar fi „resolutat“ ore chestiunea la niște băi de la noi, față cu oșpeți — nemagiari??

Direcțiune financiară în Sânmărtin. Monitorul oficial ungar publică în numărul de Sâmbătă un ordin al ministrului de finanțe prin care se învuițeză și dispune înființarea unei direcțiuni de finanțe în *Dicső Szent Márton*, cu începere din 1 Sept. a. c.

Premii pentru pomicultori. Din cele 5000 corone, pe cari „Földhitel-Intézet“ le pune anual la dispozițiunea guvernului pentru a premia pe cei cari se ocupă cu pomicultura, pentru anul acesta ministrul de agricultură a dat premiu de 600 corone lui *Iosif Barány*, grădinaru al orașului *Esztergom* și al reuniunii economice din *Esztergom*, ear' cu câte 200 corone a premiat pe următorii învătători: *Weber Vilmos* (Sghyóra), *Tarcsa-felvy Albert* (Varghiaz), *Graef Nádor* (Lechința), *Dalk András* (Ghirit), *M.ksa József* (Salamon), *Codrea George* (Ucea-inferiără) și *Paszulyka Péter* (Roșia).

Păduri în flacări. Pădurea de la *Aciuța* (lângă Halmagiu) a deputatului dietal *Hollaky Imre*, din cause până acum necunoscute a luat foc, care în scurt timp s'a încins pe întindere de peste o miă de jugere. Pentru stingerea focului s'a cerut ajutoriu militar.

La *Batiz* (lângă Deva) încă s'a aprins pădurea bancei ardelen (Erdélyegyleti Bank), arđând 350 de jugere. Aici focul a fost pus de *Petru Homorodean*, care acum e arestat.

Himen. *Cornelia Dobrescu* și *Dr. Camil V. Velțian* din *Sebeș*, fidanțați.

Comună de trei-ori arsă. Orașelul *Nagy-Salló* din comitatul Bars în scurt interval de timp a fost de trei-ori bătuit de foc. În primul rând au ars douăzeci și șase case împreună cu clădirile economice din jurul lor. La câteva săptămâni apoi, în 10 August, un alt incendiu a pusit din nou sepezece și patru case împreună cu tot ce era în jurul lor. Nu mai rămăseseră de cât vro câteva căsioare în o parte a orașului. În 11 August în scurt timp au ars scrum și acelea. Fînd bănuelă că în toate trei casurile focul a fost pus a nume, poliția a introdus cercetare.

Serul antidifteritic. Ministrul de interne a dat ordin tuturor farmaciilor din țară, ca să se provadă cu ser antidifteritic, ear' medicilor cercuali li-a dispus, ca bolnavilor s'raci să le dea serul antidifteritic *gratis*, în sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor.

În loc de câștig pierdere. Proprietarii de case din *Palota-Ujfalu* (lângă Budapest), unde aproape toți chiriași sunt funcționari de gară și lucrători în atelierul de mașinerii al căilor ferate, zilele trecute s'au scotit să-și măriască venitele prin urcarea chiriei. La acesta chiriași s'au adunat la sfat și au hotărît să abziecă cuartirul toți și să se mute în *Rákos*, dacă proprietarii nu le vor reduce chiria cu atâta, cu cât voiau să l-o urce. Proprietarii, de cât s'au rămană cu casele goale — fiind-că alți chiriași nu sunt în *Palota-Ujfalu*, de cât numai cei aplicați la calea ferată, — de silă bucurau au redus chiria.

Pentru o femeie! Într'un restaurant din *Budapesta* prânzia retras la o masă din colț un oșpe săracăcios îmbrăcat, care la urmă neavînd destui bani spre a-și achita socotela a fost dat pe mîna poliției. La poliție s'a constatat apoi, că respectivul e *Hattyassy Gyula*, fost supralocotenent de husari, ajuns în miserie și decădîntă din cauza soției sale. Învante cu câțiva ani *Hattyassy* îndrăgise fata unei proprietărese văduve și a cerut-o soție. În voiașul de nuntă mireasa i-a mărturisit că numai silă de muma-sa s'a cununat cu el, dar' iubire se nu aștepte, căci inima ei e deja a altuia. La acesta locotenentul a întrerupt voiașul, a dus pe mireasă sa a casa la mama ei și apoi s'a divorțat. Casul acesta însă l'a impresionat așa de adînc, în cât i-se alterase și mintea, așa că aproape un an a stat sub îngrijire medicală în casa de nebuni. Eșit de acolo apoi, după ce din cauza bôlei f-ase dimis și din armată, a tînjit pe la ru denii, decădînd tot mai mult. — Și toate acestea din cauza femeii!

Nu e secret că damele își recomandă una alteia cosmeticul cel mai modern și mai cu efect: *crema Margit* a lui *Földes*. Acest universal renumit cosmetic este chimice curat, nu conține de loc materii stricaciioase și e liber de grăsimi. Mijloc excelent pentru conservarea pielei contra influinței soarelui și vîntului. Borcan mare 2 cor., mic 1 cor. Se capetă la producător, farmacistul *Földes* în *Arad*, și în toate farmaciile. E scutit prin lege.

Din public.*)

Mulțămite publice.

Cu ocașia petrecerii de vară ținută în *Vețel* la 31 Iulie n. a. c. sub patronatul doiei *Felca* *Dr. Rozvany*, s'au încasat următoarele contribuiri și suprasolviri maritimose:

Dr. Ștefan Rozvany, *Iliu-m*, 42 cor., *August de Herbay*, *Vețel*, 16 cor., *Iuliu de Herbay*, *Arad*, și *Alexandru Harlea*, *Vinerea*, câte 10 cor., *Ioan Beleş*, *Arad*, *Contel Kun Géza*, *Minthia-m*, și *Demetriu de Herbay*, *Bich*, câte 5 cor., *dna Pop n. Șușaga*, *Sacamaș*, 4 cor. 40 fil., protopretorul *Botr*, *Deva*, și *Adam Vasiliu*, *Romos*, câte 2 cor. 40 fil., *Guga*, *Șimuș*, *Ardelean*, *Deva*,

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această *Re-dact*, a un primește răspunderea.

Emilian Socaciu, *Hațeg*, *George Popovic*, *Leșnic*, *dșora Cornelia* și *Lucrăția Gotheas*, *Baru-mare*, *Enea P. Bota*, *Sard*, *Mihail Iubaș* și *Augustin Degani*, *Vețel*, fie-care câte 2 cor., *Ioan Popovici*, *Leșnic*, 1 cor. 60 fil., *dșora Ana Baboș*, *Romos*, 1 cor. 40 fil., *Ioan Barbu*, *Vețel*, 1 cor., *Iuliu Veinstein*, *Vețel*, 80 fil., *Vraciu*, *Dobra*, *Octavian Albani*, *Branișca*, *Virgil Radeș*, *Deva*, *Emil de Herbay*, *Arad*, *Konez Aladár*, *Deva*, *Serafin Berariu*, *Vulceș*, *Ioan Maior*, *Iliu-m*, *Ioaniche* și *Rudolf Oprean*, *Tárnăvița* și *Petru Popa*, *Călnel*, câte 40 fil. — Primescă toți espreșiunea mulțămitei noastre. Percepțiuni 209 cor., ero-gațiuni 155 cor. 56 fil., profit 53 cor. 44 fil.

De-și petrecerea acesta de vară a fost un îndrăsnef început pentru mica noastră comună, grație atenției ce a întîmpinat la flôrea elitei românești din împrejurime și depărtări, ea a avut bună reușită. Măngăierea, ce încoronază entusiasmul juvenil, fie talmaciu al mulțămitei și stimei ce datorim mai pe sus de tôte sprijinului moral și material, cu care cu atata amabilitate *dna Patronesă* și dl. president *Dr. Rozvany* au binevoit a ne onora! *Vețel*, în 11 August 1904. Pentru comitetul aranjator subscriem

Augustin Degani
casariu.

Mihail Iubaș
controlor.

Cu ocașia petrecerii de vară aranjată în 18/31 Iulie în *Comana-inferiără*, comitatul *Făgăraș*, al cărei venit curat a fost destinat școlilor locale, au intrat oferte benevole de la urmăriți p. t. domni și dîmne:

Dr. Perșia, medic, 5 cor., *Dr. Neamțu*, *Dr. P. Obședeanu*, *A. Micu*, *Dr. Popescu*, *Ioan Căndea*, protopop, *Alex. Pocol*, *Dr. Ioan Șenchea*, *Dr. Ioan Turcu*, din *Făgăraș*, fie-care câte 2 cor., *Ioan Peia*, 1 cor., *George Taftan*, not., *Cr. Halma*, 3 cor., *George Spornic*, *Cohalm*, 4 cor., părintele *M. Ganea*, *dna Elisaveta Comaniciu*, *Veneția-inferiără*, câte 3 cor., *G. Halmagyi*, din loc, 4 cor., *dna Maria Popa*, not., *Ioan de Fulicea*, *Șinchea-veche*, câte 3 cor., *Ioan Popița*, paro h în loc, 3 cor., *Z. Oana*, *Părău*, *Septimiu Popa*, paroch, *Veneția-sup.*, *G. Sglimbea*, paroch, *Cuciulata*, *Ciulei*, not. de tribunal, *Fântâna*, *I. Boldea*, not., *Cuciulata*, *Cornel Langa*, inv., *Veszely K.*, *Dr. Haizea*, *Cohalm*, *Hirschteld Mor*, *Petru Ioan*, inv., *Ohaba*, *Maria Pop*, *Grideanu*, loco, *Ioan Pop*, *Șin ha-ve he*, *Ioan Langa*, inv. pens., loco, *Iosif Pop*, paroch, loco, fie-care câte 2 cor., *Ovid Maior*, stud., *București*, *Ghircioaș*, compt., *G. Nicu*, inv., *A. Cantor*, stud., *Cuciulata*, *Deutsch*, ingineriu, *Cluj*, *Barascu*, teolog, *Lupșu*, *Márkó*, pădurariu, *N. Cârstea*, mașinist, loco, *N. Comaniciu*, teolog abs., *Emil Stoica*, teolog, *V. Stoica*, teolog, *Comaniciu I.*, ingin. s. lv. d. n. *Veneția-inferiără*, *Emilian A'dea*, teolog abs., *George Moldovan*, inv., lov. *Moldovan*, jurist abs., *Traian Pop*, jurist, *Șinchea-veche*, *Ioan Pop*, *Fazekas M.* și *G. Pop*, loco, fie-care câte 1 cor., *I. Vlad*, *S. David*, și *Toth K.*, câte 40 fil.

Subtrăgîndu-se apesele, a rămas un venit curat de 26 cor. care deja s'a transpus școlilor locale.

Primescă binevoitorii contribuenți și pe această cale mulțămitea noastră.

Comana-infer., în 24 Iulie 1904

Ioan Popa
inv.-casariu.

Nr. 60/1904.

[238] 1—3

Concurs

pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Turnișor* din protopresbiteratul gr. or. Sibiu, se publică concurs nou conform resoluțiunei v. consistoriu arhidiececan dto 4 Maiu a. c. nr. 4648 b. cu termin de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în tabela B. pentru dotațiunea de la stat.

De la reflectanții la acest post se cere să aibe și calificațiunea de opt clase gimnasiale și astfel instruite suplicile conform normelor din vigore, să le așternă oficiului protopresbiterat în termenul deschis, avînd a se prezenta mai înainte de ziua alegerii în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserica din comuna respectivă, spre a-și arăta desteritatea în oratorie, cântări și tipic.

Turnișor, 1 August 1904.

Comitetul parohial gr. or.

Ioan Radu
president.

Ilie Muntean
notariu.

Nr. 709.

Cu consensul sub semnatului oficiu protopresbiterat.

Sibiu, 4 August 1904.

Oficiul protopresbiterat gr. or. Sibiu.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Sirolin

Este recomandat de cei mai distinși pofesori și medici ca remediu eminent contra:

ca bronchită acută, tusă convulsivă,

lăturăză tusă și flegma, și face să înceteze asudorea de nopțe. În urma gustului și mirosului seu placut se ia cu plăcere și de copii. Se capetă în farmacii cu 4 cor. sticla. Cămpărătoriuil se fie atent, ca fie-care sticla să fie provădută cu firma următoare:

F. Hoffmann-La Roche & Co., fabrică chimică, Basel (Elveția).

morburilor de plumâni, afecțiunilor organelor de respirare, mai ales este recomandat convalescenților după influență.

Promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, de plăcere și de copii. Se capetă în farmacii cu 4 cor. sticla. Cămpărătoriuil se fie atent, ca fie-care sticla să fie provădută cu firma următoare:

(216) 3—52

